

ПАРОДОНТОЛОГИЈА

Принципи биологије — Пракса медицине

Автор: проф. др Боривоје Тапић

Издание: „Свијетлост“ — Сарајево, 1980 година

Во почетокот на оваа година Книгоиздателското претпријатие „Свијетлост“ од Сараево го издаде учебникот „ПАРОДОНТОЛОГИЈА (Принципи биологија — пракса медицине)“, напишан од проф. др Боривоје Тапиќ.

Книгата има 167 страници, 152 фотографии, а во библиографијата се цитирани 135 автори.

Основната тематика е пародонтопатијата, гледана од аспект на нејзината етиопатогенеза, клиника и терапија. Материјалот е распореден во 14 поглавја: Биологија на пародонциумот, Етиологија на пародонталните болести, Пародонтална патологија, Пародонтална пропеедентика, Акутни состојби на пародонтот, Превентивна пародонтологија, Терапија на пародонталните болести, Пародонтален аспект на оклузијата, Пародонтална болест кај децата и адолесцентите, Пародонтални третман на специјални случаи, Пародонтална синдроматологија, Пародонтални инструменти и рецепти во пародонталната терапија.

Како посебна вредност на овој учебник треба да се истакне имунолошката разработка на пародонталната патологија. Во општиот дел концизно и јасно е образложен целуларниот и хуморалниот имунитет, структурата и класификацијата на антителата, улогата на комплементот и видовите на имунолошки реакции, а потоа е презентирана органската специфичност на оралниот имунитет со посебен осврт на протективната улога на саливата и сулкусниот флуид.

Согледувајќи го значењето на оклузалната рехабилитација преку елиминација на оклузалниот трауматизам, авторот со многу внимание го разработил поглавјето Пародонтални аспекти.

ти на оклузијата, особено факторите што доведуваат до оклузален дизбаланс, како и терапевтските фази во корекцијата на оклузалната траума.

За епидемиолошко следење на пародонталната болест презентирани се повеќе индекси, а во поглавјето Пародонтална патологија е даден хронолшки приказ на класификациите на прогресивната пародонтопатија.

Користен потсетник е и поглавјето „Пародонтални третмани на специјални случаи“, бидејќи во него се укажува на извесни модификации на стандардните методи на лекување на пародонталната болест кај пациентите кои боледуваат од пекторална ангина, хипертензија, ревматски болести, срцевите заболувања и крвните дискразии.

Краткиот фармаколошки потсетник дава прескрипции на повеќе лекови (адстрингенти, антифлогистици, антисептици, антибиотици, аналегетици и микостатици) со што им се помага на студентите полесно да се ориентираат во изборот на поедини лекови и нивното користење кај различни афекции на оралната мукоза и пародонтот.

Книгата „Пародонтологија“ од проф. д-р Боривое Тапиќ е корисно учебно помагало не само за студентите, туку и за завршните стоматолози и специјалисти по болести на устата и забите, толку повеќе што таа комплексно ги разработува етиолошките и патогенетските механизми на пародонталната болест, како и современите методи на нејзиното лекување. Земајќи го предвид фактот дека прогресивната пародонтопатија, заедно со кариесот го зазема челното место во оралната патологија, значењето, а воедно и придонесот на овој учебник е евидентен.

Проф. д-р Б. Лазаревска

ПАРОДОНТОПАТИЈЕ

Автори: проф. др Д. Бајић, проф. др Д. Букановић,

доц. др. О. Зелић, ас. др И. Урсу

Издање: „Научна књига“ — Београд, октобар 1980 год.

Крајем месеца октобра 1980 године изашао је из штампе учебник „ПАРОДОНТОПАТИЈЕ“ аутора проф. др. Д. Бајића, проф. др. Д. Букановића, доц. др. О. Зелића и ас. др. И. Урсу са Стоматолошког факултета Универзитета у Београду. У 10 поглавља књиге изнета је анатомија, хистологија и функција пародонцијума, клиничке промене и идиопатска збивања у пародонцијуму, као и светска доктринарна искуства у погледу терапије оболелог пародонцијума.

Подаци Светске здравствени организације из 1978 године покажују да „преко педесет одсто деце и сви одрасли људи у било ком крају света болују од пародонтопатије“. Домаће и свет-

ске статистике показују да је код људи после 40 године старости најчешћи узрок вађења зуба пародонтопатија, тако да између 45 и 55 године старости 52 од сто људи изгуби зубе због промена у пародонцијуму. Аутори закључују да брига за очување здравља пародонцијума и његовог функционалног интегритета не сме да буде проблем искључиво специјалиста за болести уста и зуба, већ и специјалиста других стоматолошких дисциплина и свих стоматолога. Књига „Пародонтопатије”, тако је и конципирана да то буде у првом реду уџбеник за студенте последипломских студија болести уста, али да је намењен и свим стоматолозима, осталим студентима, па и лекарима опште медицине.

Уџбеник „Пародонтопатије” има 658 страна, са преко 700 илустрација. У њему су коришћени подаци из око 1000 стручних и научних чланака и публикација. Тако обиље података је преточено у јасне доктринарне ставове коју су аутори проверили кроз дугогодишњи клинички рад. Аутори су показали изванредан смисао за повезивање научне мисли и праксе, па по томе ово дело представља врхунски домет савремене стоматолошке науке и имаће трајну вредност и место у стручно-научној стоматолошкој литератури.

Захваљујући великом искуству, стручности и педагошким квалитетима аутора обезбеђена је аутентичност и високо ниво материје коју овај уџбеник обрађује. Књига је написана живим језиком, веома је прегледна и одликује се сталним повезивањем теорије и праксе. Посебно треба истаћи методичност и поступност у излагању ове комплексне материје. На тај начин се читалац води од најосновнијих анатомских и хистолошких података о пародонцијуму, до компликованих патогенетских збивања и разноврсних превентивних и терапијских мера.

На овај начин аутори су потпуно испунили циљ који су себи поставили, да проблеми етиопатогенезе, терапије и превентиве пародонтопатије буду целовито обрађени и да се тако попуни празнина у уџбеничкој литератури из ове области, што истовремено представља и допринос у борби против ове опаке болести.

Проф. др Милутин Кремжар